

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrínyi-Johász

Előfizetési ár: fél évre 6.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. október 29.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

A MOSZKVAI KONFERENCIA

Volt nekünk egy barátunk, sajnos már a föld alatt nyugszik, aki amikor kártyázni hívták, előre megmondta, csak úgy ül le, ha megengedik, hogy csaljon, mert ő másképp nem tud kártyázni. Ilyen a moszkvai konferencia is. Eden, Hull, Molotov, mind a hárman hamisan keverik a kártyát, legfeljebb annyi különbség van köztük és néhai barátunk között, hogy ezt — legalább nyíltan — be nem vallják.

Hárman közül Eden van a legnehezebb helyzetben. Neki kell megmenteni az angol birodalomból, ami még megmenthető. Mikor az angolok 1939-ben Németországnak megízték a háborút, azzal elkezdtek ázni saját sirjukat. Talán lesznek még, akik emlékeznek Chamberlain angol premier szavaira, aki néhány évvel a második világháború kitérőse előtt, egy alkalommal szószertint ezt mondta: „könnyen megeshetik, hogy még a mostani generáció megéri, hogy Anglia alkotó elemeire bomlik“. Ezek a szavak annak idején Angliában óriási felháborodást keltettek és nem sok hiányzott, hogy Chamberlain akkor meg nem bukott.

Amit az angol miniszterelnök akkor mondott, az azóta majdnem szószertint beteljesedett. Anglia világhatalma megszűnt. Honkong, Singapur, Thaiföld, Burma — a multé. India, Ceylon rövid idő kérdése. Délafrikában a burok, Canadában a franciák mozgolódnak, az amerikaiak mindenütt előtérben. Északafrika elfoglalása bizonyára elég gondot okoz az angoloknak, mert ott mindenki ur, csak éppen az angolok nem. Az Azori szigeteket a portugálok Angliának adták kölcsön, de több ott az amerikai, mint az angol.

Az amerikaiak lépten nyomon hangoztatják, nekik itt kell támaszpont, ott kell támaszpont, hogy megvédhessék Amerikát. Nem szeretnék feltételezni az angolokról, hogy ne látnának át a szítán. Minek kell Amerikának Európa környékén támaszpont? Ki bántja Amerikát? Ki akar minimum 6000 kilométer távol ságra hadakozni és micsoda érdekek fűződnek ahhoz? Nem más ez, mint orgyilkos tör a testvér szívébe. Amerika — legalább azt hiszi — szeretné uralma alá hajtani az egész világot. Angliával egyenlőre testvéri szövetségben van, hát nem támadhatja meg fegyverrel, de annál inkább gazdasági és politikai téren. Anglia el van adósodva, hajóterének legnagyobb része a víz alatt, szemet nem tud eleget termelni, mert nincs hozzá elég munkása, kenyere, husa nincs, még meglevő gyárai nem tudnak elég fegy-

vert és hadianyagot gyártani, mit lehet ilyenkor csinálni? Forduljunk az amerikai testvérhez, annak van bőven mindene.

Igen ám, csak hogy az „amerikai testvér“ is olvasta a régi mesét, amikor az Igazság és Hamisság elmentek vándorolni s előbb megették az Igazság pogácsáját, a Hamisság pedig csak úgy adott „testvérenek“, hogy előbb az egyik, aztán a másik szemét szúrta ki.

Ilyen „testvér“ ma Anglia, Amerika egymásután szurja ki egyik, majd másik szemét is. Anglia pedig kénytelen ezt tűrni, mert pogácsáját megették Dünkirchennél, Narviknál, Singapurban és a többi helyen, Amerika pedig, mindezt jól tudván, addig leste a prédát.

A Szovjet ebben a társaságban a leghamisabb kártyás, ki nem mozdul odújából, hanem onnan lesi, mint a pók, hogy bajtársai berepülnek hálójába. Tudja jól, hogy szövetségesei nagyon is rá vannak szorulva, azért nem is akarja megmondani, hogy milyen partit játszik, hanem arra számít, majd a játék végén beseperi a kasszát. Egyelőre csak követel. Második frontot, hadianyagot, élelmszert, de mit ad érte, arról nem is akar beszélni.

Ilyen társaság ült most össze Moszkvában. És ezek akarnak dönteni Európa sorsáról. Emberek és nemzetek, akik egymásban nem bíznak, mert közülük

mindenki tudja, hogy az egyik a másikat be akarja csapni. Hamis az áru, amit ebben a boltban árulnak, de hamis a pénz is amivel fizetnek.

Ezzel szemben állnak Európa nemzetei. Akik megtanulták, mit jelent Wilson 14 pontja. Akik végig szenvedték Trianont, Versailles-t, Rapallót és a többi megszegyenítő szerződést. Akik megpróbálták, mit jelent Lenin, Sztalin, Kun Béla, Szamueli és a többi tömeggyilkos véres hóhéruvalma.

Második front! Majd ha alkalmas lesz az idő rá! Azt hiszik, hogy Európa frontján akad még egy Badoglio féle áru, aki képes 40 milliós nemzetét odaadni az ellenség prédájául? Nem, ez nem fog megtörténni, Európa szilárdan áll, mint egy kőszikla, mint egy ember s azon a szövetségek pokol kapui nem vesznek erőt, mert ez a front becsületes vezetők és védők kezében van. A második front csak mumus, amivel legfeljebb a kis gyermekeket lehet ijesztgetni, de mi tudjuk, hogy az angolszások csak szeretnék a második frontot, de azt is tudják a legjobban, hogy ebből sohasem lesz semmi és azért mondják, majd ha alkalmas idő lesz rá, mint a vagyontalan adós, majd fizetek, ha lesz miből.

Ezért játszanak most cirkuszt Moszkvában, megesznek egy pár jó ebédet, felosztják majd Európát, mindenki a maga gusztusa szerint, aztán hazamennek és mindenki tovább játszik hamisan kártyájával és igyekeznek a másikat becsapni

Sp.

Az ellenséges propaganda és eszközei

(Folytatás, első részt lásd a 42. számban.)

Az ellenséges propaganda gyakran alkalmaz rőplapokat. A nyomtatott betűnek nagy hitele van, s vannak olyan könnyen befolyásolható emberek, akik — ha nyomtatva látnak valamely rémhírt — azonnal készpénznek veszik.

A rádió, a sajtó és a suttogva terjesztett rémhírekre jellemzők a következő adatok:

Elsősorban elégedetlenséget akarnak szítani a közéletmezés háborús korlátozásai miatt. A propaganda hírek egyrésze azzal foglalkozik, hogy „a közéletmezés állandóan romlik“. A másik kedvenc témája a rémhíreknek, hogy a hadi üzemekben napról-napra szándékos rombolások ismétlődnek. Hogy ezek a hírek hitelesebbeknek tűnjenek fel, rendszerint „pontos“ adatokkal szolgálnak, üzemeket neveznek meg. Szeretik terjesztani azt a hírt is, hogy a fővárosban háború ellenes tüntetések zajlanak nap-nap után, amelyeket a rendőrség sortűzzel, vagy más erőlyes eszközökkel fojt el. Hogy ezek

milyen neveléses állítások, azt tudhatja minden fővárosi lakos, aki saját szemével győződik meg az ilyen állítás hazug voltáról.

Nyugtalanoságot akar kelteni az az ellenséges közlés is, hogy a hősi halottak száma a frontokon oly nagy, hogy nem mernek rólu pontos kimutatást adni. Egy statisztikus kiszámította, hogy az ellenség által jelentett német hősi halottak száma ebben a világháborúban már háromszorosan meghaladná azt a számot, amennyi katonája valaha volt a német birodalomnak. A hősi halottak számának toronymagasságra való felnagyításával a fronton harcolók hozzátartozóinak lelkét akarja megtörni az ellenség.

Minden magyar honvéd előtt közismert az az átlátszó trükk, amellyel az ellenség fegyverletelre szólítja fel a katonákat. A frontokon repülőgépekről rőpcedulát szórnak szét, amelyek fogságba került magyar honvédek elmondják, hogy milyen jó dolguk van az ellenség táborában. Ezeket a rőplapokat aztán százával

vannak aláírások és címek, amelyekről mindenestre meglehet állapítani, hogy hamisított, vagy orvul felhasznál aláírások. A fényképek tulajdonosai pedig már régen nem élnek. Kiderült, hogy valamely előrenyomulás alkalmával a fronton a bunkerekben, vagy szállásokon maradt cédlulákról, vagy tábori levelekről leolvasták a katonák neveit és címét és ezeket nyomtatták röplapjaikra, vagy ezek nevében beszéltek a rádióban. Legutóbb például a moszkvai rádióban egy magyar zászlós nevében beszéltek, aki elmondotta, hogy milyen jó dolga van a szovjet paradicsomban, semmi bántódása nincsen, étellel itallal ellátják és végül felszólította a honvédeket, hogy adják meg magukat. Kiderült, hogy ez a zászlós már régen idchaza van az egyik kórházban, ahol mint sebesültet ápolják. Ismerősei, akik történetesen ezt a moszkvai rádióadást hallgatták, másnap figyelmeztették, hogy nevében beszédet mondtak a moszkvai rádióban, mire a zászlós azonnal jelentést tett feljebbvalóinak.

Az ellenség természetesen éket akar verni a legénység és a tisztok közé és ezért terjesztnek olyan híreket, hogy a parancsnokok óriási vagyont kerestek össze maguknak a háború alatt, erkölcsötlen, közönséges üzemeket foly-

tatnak, stb, stb. Az ilyen közleményeik számára gyakran meghamisították a frontújságokat, amelyeket ugyanolyan nyomdai kiállításban és ugyanolyan formában állítanak elő, mint az eredeti, de természetesen céljaiknak megfelelő hazugságokkal megtöltve.

Az ellenség röplapjaiban, hamisított tábori újságjaiban, az ellenséges sajtó közleményeiben és a rádió híreiben rendszerint pontos neveket, címeket és tábori postaszámokat jelöl meg. Az olvasó, vagy a rádióhallgató azt gondolhatja magában, hogy mégis csak lehet valami igaz a dologban, ha ilyen pontos részleteket tudnak megjelölni. Tekintve, hogy nincsen mindenki abban a helyzetben, hogy ezeknek a hitelesnek, szava-hihetőnek látszó híradásnak végére járhatson, az ellenség romboló munkásságának a sikerét arra alapítja, hogy a vakmerő állításokból mindig ragad valami.

Minden magyar honvédek, tiszthelyettesnek és tisztnek tisztában kell lennie azzal, hogy ez a háború nemcsak a fegyverek, hanem a jellem szilárdságának a háborúja is. Bárhol és bármilyen formájában kerül tehát szembe az ellenség mérgező és bomlasztó kísérleteivel és hirverésével, el kell azt taposnia.

Vége.

Köszönet a viziszentgyörgyieknek a honvédség részére küldött almáért

A m. kir. szombathelyi 523. sz. hadikórház Bajtársi Szolgálat a csáktornyai Bajtársi Szolgálatához a következő levelet intézte:

„Az almaküldeményt megkaptuk s azt halásan nyugtazzuk. Nagyon köszönjük szíves fáradozásait és kérjük, hogy a jövőben is támogassanak bennünket. A csomag nemcsak a mi, hanem elsősorban sebesültek és betegek öröme, akik halás szívvel fognak visszagondolni a csáktornyai és környékbeli adakozókra.”

Üszinte örömmel közöljük ezt a levelet, amely ismét bizonyítja Muraköz szeretetét a felszabadító haza és hős honvédek iránt.

Mint már a multkor jeleztük, az almákat Viziszentgyörgy hazafias lakóai adták össze. Biztosak vagyunk benne, hogy Muraköz többi községei is sietni fognak meghozni az áldozatot vitéz honvédeknek, akik véruket áldozták, hogy nekünk békés otthonunk legyen.

Vesztegetést kísérelt meg a cigarettacsempész

Murabesztercén cigarettacsempészesen érték az utellenőző járőrök Hozian ignác földművest. Amikor a csempész látta, hogy baj van, 30 pengőt ígért a honvédeknek, ha szabadon engedik és a cigarettát is visszakapja. Hoziant azonban előállították és bíróság elé került, amely most jogerősen háromheti fogházra ítélte.

November 3-án megkezdődik az előadás az iskolákban

Magyarországban a középiskolákban, közfokú iskolákban, a szakiskolákban és az iskola jellegű tanfolyamokon, valamint a népiskolákban a beiratkozások október 28-án, 29-én és 30-án lesznek. Az 1943/44. iskolai évben a tani-

tás az egész ország területén november 3-án, szerdán kezdődik, amint azt a vallás- és közoktatásügyi minisztérium már augusztusban, a szünetidő meghosszabításának elrendelésekor közölte.

-Türelmetlenem a szemem,
orvosi rendelésre koldom...
-Hát nem Tungotam lámpá-
val világít?...

Ujabbán kitüntetett hőseink

A honvédség megható, hazafias ünnepsége

Vasárnap délelőtt hangos zeneszó verte fel a csáktornyai utcákat. Vitéz honvédeink vonultak fel az Országzászlóhoz, hogy jelen legyenek hősi bajtársaik kitüntetésénél. Az Országzászló talapzatánál virágokkal gazdagon feldisített oltárt állítottak fel, előtte pedig széles széksorokban foglalt helyet a tisztikar, az összes hatóságok, vezetőikkel az élen, a meghívott ünneplő közönség, a polgárság és a nép széles rétegei pedig ugyiszólván az egész Horthy Miklós teret betöltötték.

Az ünnepi diszmise után a honvédség parancsnoka kihirdette a Főméltóságú Kormányzó Úr Legelsőbb Elhatározását, amellyel ujabbán a következő hőseket tüntette ki:

Csele József főtörzsmester, Böcze Ferenc törzsmester kieszüst vitézségi érem, Keszei István törzsmester kieszüst vitézségi érem másodsor, Steiner István őrmester, Varga Ferenc tizedes, Heiter István és Adorján Ferenc őrvezetők, Németh István és Balogh János honvédek bronz vitézségi érem, Lázár József, Hambalgó János, Györök László, Sebestyén István honvédek tüzkereszt sebesülési sávval és Farkas István tüzkereszt.

Beszédében a parancsnok kiemeli, hogy ezek a bajtársak a keleti fronton, a keresztényiség, a család és a háromszínű magyar zászló védelmében áldozták véruket. Oda mutatott a szépen lobogó Országzászlóra és felhívta bajtársait, hogy védjék továbbra is ezt a zászlót, és védjék meg az országot a bolsevista veszedelemtől. A kitüntetéseket a parancsnok személyesen tűzte a hősek mellére s mindegyikkel kezelt fogot.

A Himnusz zárta be ezt a szép ünnepséget.

Fonott divatcikkek készítenek kukorica-csuhéból a levente-leányok

A kirakatok tele vannak fonott kosarakkal, táskákkal, kalappal, cipővel. Fonott holmi a divat. A levente-leányok is készítenek ilyen kedves darabokat és a fölösleget eladva más szükséges holmikot szerznek be. A nyersanyag előteremtésére országszerte gyűjtik a kukorica belső, gyöngye leveleleit, a csuhét, azt megszáritják, elteszik és — a Levente Hírközpont jelentése szerint — összejöveteleiken feldolgozzák. Ez a szép, követésre méltó levente-leány-divat.

Hála Isten, este van megint...

(Aranyc)

és új Philips rádiók mellett kipihen-
jük, elfeledjük a nap fáradalmait...

PHILIPS RÁDIÓ

Hogy intézik a szegényügyet Csáktornyan

Látogatás a csáktornyai „Szeretetházban”.

Háborus világban élünk, ötödik éve dul a rettenetes vérvízar Európá felett. Magyarország is már harmadik éve áldozatosan védi Európá sorompóit. Azóta sok mindenre azt mondták, „nem lehet, háboru van”. Csáktornya nagyköz-
ség közönsége, a boldog visszatérés óta, sokszor megmutatta, hogy első a haza és dicső honvédek, de közben az otthoni tennivalókról sem feledkezett meg.

Csáktornyan a szegényügy régóta vaiudik. Ellátatlan szegényeink sorsa szívén fekszik a város vezetőségének. Az adófizetőket is bántotta a sok idegen koldus és alszegény visszaélése, a jóságos adakozók kihasználása. Ezt az ügyet az előjáróság és képviselőtestület, bölcs belátással, egy csapásra elintézte.

A Rákóczy utca végén, a vasuti sorompón túl van a városnak egy jokora telke, az ugynevezett „Fűrésztelep”. Ennek végében a gépház helyén egy modern, majdnem „palotát” emeltek a város szegényeinek.

Nemrég hallottuk, hogy a szeretetház elkészült s így időt szenteltünk, hogy megnézzük és a látogatásról olvasóinknak beszámoljunk.

Utunk egy festői háttérű réten vezetett keresztül, a szeretetház úgy tündöklök a liget előtt, mint egy szép ékszer, egy szépen öltözött nő keblén. A bejáratnál a mindig mosolygó, emberszeretetet sugárzó Teréz nővér, főnöknő fogad bennünket. Belépünk a barátságosan meleg, tagas hallba, ahol a már ott elhelyezett szegények felállással és köszönéssel üdvözlölnék bennünket. A hallból jobbra nyílik a női, balra a férfi osztály. Először a női osztályt tekintjük meg. Itt van a konyha, az éltárá, két hálószoba a nők részére, fűdő és mosdó szoba, irodahelyiség, a nővérek lakosztálya. A férfiak osztályára, miután itt mellék helyiségek nincsenek, több hálószoba jut s itt tartottak len egy szobát a még ezután alakítandó kápolna részére is. Fűdő és mosdószoba itt is van. Minden fényes, minden ragyog a tisztaságtól, sehol egy por szem, vízvezeték az egész házban. Az ápolók is tiszta ruhában, a ruganyos ágyak azt az érzést keltik bennünk, hogy sok, munkában elfaradt polgártársunk örülne, ha élete utolsó szakában ilyen ellátáshoz juthatna. Az ottlévők bizonyára nem almodtak erről.

A nappalt a szeretetház lakói a hallban töltik el. Itt foglalkoznak, apró munkáikkal s itt szolgálják fel a napi háromszori étkezést is. Megkérdeztük Teréz nővért, miből áll az ellátás. Leves minden nap, háromszor hetenkint főzelék, háromszor pedig sült, vagy főtt tészta. Látogatásunk napján éppen kalarábleves és paprikás krumpli volt az ebéd, rákövetkező napon bableves és buktá. Vasárnap hus és sült tészta, ha a viszonyok megengedik, csütörtökön is kapnak húst. Reggeli tej, a rendes napi adag kenyér és megfelelő vacsora is. A nővérek ugyanazt a kosztot eszik.

A szeretetházat Teréz nővér főnöknő és Stefánia nővér vezeti. Szervita apáék. Hivatásuk a szegények és gyermekek gyamolítása, de iskolák is vannak. Jutalmukat egyedül Isten kegyelmétől várják. De meg is érdemlik. Szeretettel bannak apoltjaikkal, minden munkát maguk végeznek. Az ápolók csak segítenek, amit bírnak, a két apolt asszony, látogatásunk alkalmával éppen a konyhában szorgoskodott.

Egyelőre 6 férfi és két nő lakja a szeretetházat. (Egy férfi és egy nő kórházi ápolás alatt áll). De lesznek többen is, az előjáróság most bírálja, kik érdemlik a felvételt.

A lakóépület mögött most is serény építkezés folyik. Belejezik az istálló, paja, sertésol és gazdasági cselédlakás építését. Lesz két tehén, egy ló, sertés és baromfiállomány. Az épületekhez tartozik egy szép zöldségeskert és kukorica-és krumpliföld. Mindez a rászorult szegényeknek.

Beszélgeltünk a városi vezetőség egy tagjával, aki kérdéseinkre elmondta, hogy a város nemcsak, hogy ezzel a szeretetházzal a szegényügyet véglegesen rendezni akarja, hanem elsősorban azoknak akarja biztosítani életük végéig a gondmentes, nyugodt megélhetést, akik az élet viharában, fecsültesen alulmaradtak, rá vannak szorulva embertársaik támogatására, de szerény-ségük nem engedi meg a kopogtatást idegen ajtókon. És ezért nevezték el ezt a jótékonyági intézményt „szeretetháznak” és nem szegényházak. Innen mindenféle, a jóságos adakozók zseben éjszokó alszegények és megrögzött alkoholisták ki vannak zárva.

Istentiszteletre egyelőre, a kápolna elkészültéig, a templomba járnak, a nővérek közreműködésével otthon is végeznek imákat.

Csáktornya város nemes intenciói tetel öltöttek, szegényeink gond nélkül fekszenek, gond nélkül kelnek, a polgárság aldozatksége és a Szervita nővérek onfelalldozó munkája virraszt felettük és gondoskodik jólétükről.

Ezzel a tudattal bucsuzunk az ápolóktól és a kedves nővérektől.

Első Muraközi Szövöde Rt.
CSÁKTORNYA

Széchenyi u. 50 ☎ Telefon: 31.

Központi iroda: BUDAPEST

Vitézi Rend Csáktornyai Zrinyi Csoportja gyászünnepsége

A Vitézi Rend Csáktornyai Zrinyi Csoportja I. évi nov. 1-én d. e. a ferenciek templomában negyed 12 órakor hivatalos szentmisén vesz részt, amelyre a csoport munkatársait, valamint az összes hatóságokat, hivatalokat és egyesületeket tisztelettel meghívja. Szentmise után kivonulás a Zrinyi-emlékműhöz, ahol Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő koszorút helyez el a csoport részéről.

November 2-án, Halottak Napján, d. u. fél 4 órakor a Zrinyi Csoport tagjai a temeet bejáratnál gyülekeznek és testületileg helyezik öl koszorújukat néhai Kaltróy Antal ezredes sírjára.

Mindenszenteki ünnepély a hősök temetőjében

A Csáktornyan állomásozó honvédség összes alakulatai, a leventék, iskolák és a polgári hatóságok bevonásával, november hó 2-án (halottak napján) délután 16 órai kezdettel a hősök temetőjében ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Fogadás. 2. Békén nyugodjál. Ének. 3. Egyházi szertartás. 4. Muraközi ének. 5. A legmagasabb rendfokozatu előjáró beszéde. 6. A sírok megkoszorúzása. 7. Szózat. 8. Kaltróy ezredes ur sírjának megkoszorúzása.

Gyülekezés a honvédség, leventék, iskolák részére 15 ó. 30-ig, a polgári hatóságok és vendégeknek 15 ó. 50-ig, a hősök temetőjében. A pontos megjelenésre felhívjuk a figyelmet, mert 16 órakor a temető kapuját bezárják.

Az ünnepélyt rendező állomásparancsnokság az idő rövidsége miatt ezuttal hívja meg a levente egyesületet, iskolákat, polgári hatóságokat és Csáktornya polgári közönségét.

Őszi piros almák. A természet játéka

Vitéz János József zrinyalvai gazdálkodó beállított szerkesztőségünkbe és letett az asztalra öt szép piros almát. A nagyobbak 7 cm., a kisebbek 4–5 cm. átmérőjűek. Kérdéseinkre elmondotta vitéz János József, hogy saját kertjében a kérdéses almája a tavasszal dusan virágzott s miután korán érő faj, már július 15-re beérett az első termés. Augusztus 10-ére a fa újra virágba borult s most meghozta a második termését. Most 120 darab termelt, 5–6 deka súlyúak, savanykásak, de jóízűek, persze sokkal kisebbek, mint az első termés.

Megmagyaráztuk vitéz János Józsefnek, hogy az idei meleg, száraz nyár folytán a fa sokkal hamarabb kitermelte jövő évi rügyeit s a szükséges nedvhiány okozta a virágzást, a későbbi őszi esők pedig elősegítették a gyümölcs kifejlődését. Így vitéz János barátunk nem nagyon örült a második termésnek, mert a jövő évben fája meddő lesz.

Közgazdaság

Jelentős kedvezményeket kapnak a tőkmagot összegyűjtő és beszoigáltató gazdák

A hazai tőkmagtermés jelentékeny része a közellátás szempontjából nem értékesül, mert a gazdák a tőkmag összegyűjtésével és beszoigáltatásával kapcsolatban nem mindig találták meg számításukat. A tőkmag begyűjtése viszont az ország zsir- és szappanellátását megkönnyítene és nagyobb közgazdasági hasznót eredményezne, mint a tőkmagnak az állatokkal való feletetése. Ezek a szempontok arra indították a földművelésügyi minisztert, hogy a tőkmag begyűjtését új intézkedésekkel mozgítsa elő.

A hivatalos lapban földművelésügyi miniszteri rendelet jelent meg, amely újabb kedvezményeket biztosít a tőkmagot beszoigáltató gazdák számára. A rendelet értelmében a gazdálkodó, aki a jövő év áprilisának közepéig bármely olajosmag vásárlására jogosított kereskedőnél saját termésű tőkmagot szolgáltat be, minden mázsza tőkmag után 400 négyzetölet leszámíthat abból a területből, amely területen a fennálló rendelkezések értelmében az 1943/44. gazdasági évben ipari növényt volna köteles termesztetni.

Ismeretes, hogy az elmúlt évben a tőkmag hatósági árán felül a gazdák métermázsánként 5 kg szappanra is igényt tarthattak. Ezt a kedvezményt a most megjelent rendelet nemcsak fenn tartja, hanem meg is kétszerezi, tehát a gazdálkodó minden 10 kg beszoigáltott tőkmag után 1 kg szappanvásárlására jogosító utalványt kap. Ez a szappanmennyiség természetesen nem számít be a gazda rendes szappanfejéjébe. Tudniok kell még a gazdáknak, hogy a tőkmag a közellátási pontrendszerbe métermázsánként 220 buzaegységgel beszámít. Ha ezekkel a kedvezményekkel meg hozzáfűzzük, hogy a tőkmag árát ebben az évben 90 pengőben állapították meg, akkor látható, hogy a gazdálkodóknak saját érdekükben is mennyire fontos, hogy a tőkmagot összegyűjtsék és beszoigáltassák.

Az a gazda, aki tőkmagot szolgáltat be, kis területen köteles ipari növényt termesztetni, igen jelentős szappanmennyiséggel jut, beszoigáltatási kötelezettsége egyrészt elegendő tesz a tőkmaggal és végül jelentős összegű átvételi árat is kap.

Az 1944. évi termésű kenyérgabonára vonatkozó Beszoigáltatási köteleesség megállapítása

123.600—1943 K. M. szu rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1943 október 9-i, 227. számában) minden mezőgazdasági termelő kötele az 1944. évi terméséből az egész szántóterületének 1—1 aranykorona kataszteri tisztajövedelme után 10—10 buzaegységnek megfelelő 10—10 kg kenyérgabonát beszoigáltatni. A 3 aranykoronánál kisebb kataszteri tisztajövedelmű szántóterület minden kh-ja után 30 buzaegységnek megfelelő 30 kg-t, 20 aranykoronánál nagyobb kataszteri tisztajövedelmű szántóterület minden kh-ja után 200 buzaegységnek megfelelő 200 kg kenyérgabonát kell beszoigáltatni.

Felhívás a gazdákhöz!

Az aratás, betakarítás és cséplés befejezése után minden gazda hozzákezd az őszi szántáshoz. A munkálatok megkezdésével kapcsolatban illetékes helyről felhívják a gazdák figyelmét arra, hogy terménybeszoigaltatás mai rendje a jövő gazdasági évben is érvényben marad. Eppen ezért a gazdák úgy készítsék el számvetéseiket és úgy osszák be szántóföldjeiket, hogy a kataszteri tiszta jövedelem alapján kivettelt buzaegységeket be tudják szolgáltatni. Nem lehet szó ugyanis arról, hogy a beszoigaltatási köteleesség mértékét a kataszteri tiszta jövedelem helyét már most termelési kataszter alapján állapítsák meg, mert az ehhez szükséges adatok és

tapasztalatok, a dolog természeténél fogva, még nem állnak rendelkezésre. Minden gazda tehát úgy kezdjen hozzá az őszi munkálatokhoz, hogy szántóföldjének gondos megművelésével könnyítése a maga számára a beszoigaltatási köteleesség teljesítését.

Hirdetés

Seprű és Játék áru gyárak figyelmébe.

Seprűnyél bükfából száraz

50, 60, 70, 100 cm hosszúságban, 24 mm vastagságban, úgy vaggon tételben, mint kicsinyben, továbbá I. oszt. szita kérget is azonnal szállítok.

Schvarcz József
fa és vas kereskedő
Gyoma, Bekés megye.

HIREINK

— **Esküvő.** Kosztolánczy Erzsébet és Plótar János m. kir. zászlós 1943 évi október hó 30-án 4 órakor tartják esküvőjüket a szombathelyi főpléb. templomban. Sok szerencsét az új párnak.

— **Eljegyzés.** Polesinszky Jenő, a csáktornyai m. kir. áll. tanítóképzőintézet igazgatója eljegyezte Hettyéssy Magda áll. tanítónőt. Fogadják jókívánatainkat.

— **Orvosi rendelés.** Dr Schiller Vilmos nagykanizsai szemorvos rendeléseit I. hó 25-től folytatja.

— **Tilos a temetők kivilágítása.** A legújabb kiadott belügyminiszteri rendelet értelmében, mint az eddigi háborus években, úgy az idén is, november 1-én és 2-án tilos a temetők kivilágítása és a temetőket délután 5 óráig el hagyni.

— **16 pengő a méhviasz legmagasabb ára.** A közellátási miniszter legújabb rendeletével az ezidei méhviasz legmagasabb árát 16 pengőben állapította meg kilogrammonként.

— **Iskolai hír.** Kovács J. András, a polgári iskola ugyanon kinevezett igazgatója megkezdte működését. Muraköz közönsége szeretettel üdvözlö, áldás kísérje hazafias munkásságát.

— **Élő állatokat postán szállítani nem szabad.** A posta vezérigazgatósága október 23-i távirati rendelete értelmében, semmiféle élő állatot postán szállítani többé nem lehet.

Felhívjuk a közönség figyelmét e rendeletre, mihez tartás végett.

— **Öltözködjünk melegen az utazáshoz.** Az Államvasutak igazgatósága a szénrel való takarékoság miatt a múlt évhez hasonlóan ez évben is korlátozza a személyszállító vonatok fűtését oly módon, hogy a gyors-, sebes- és távolsági személyvonatokat a tél folyamán csak mérsékelt, míg a helyi vonatokat egyáltalában nem fogja fűteni. Ezért ajánlatos, hogy a közönség utazása alkalmával ennek megfelelően öltözködjék.

Hirdetmény

Murakeresztúr községben, a templom és iskola közelében, a község tulajdonát képező

4 szobás téglaházat, gazdasági épületekkel,

kb. 1000 n. öl telekkel, 1943 november 2-án délután 4 órakor a körjegyzői irodában nyilvános árverésen eladjuk.

Körjegyző.

Uj MÉRLEGEK
MÉRLEGjavítások
FRANK mérlegüzem

NAGYKANIZSA

Eötvös tér 2/a.
Telefon: 509.

SPORT

Cs. Z. T. E. — Bonyhádi Z. T. E. bajnoki 3—0 (1—0)

A csáktornyai csapat szombaton este indult Bonyhádra s az egész éjjel tartó fáradtságos ut után csak vasárnap délután egy órakor érkezett a mérkőzés színhelyére. A gyorsan elfogyasztott könnyű ebéd után, kissé szeles időben, már 3 órakor álltak a fiuk a pályán.

A csáktornyaiak nekilendülnek. A csatáros Benkő S., Horváth, Bozsics, Verbanecz, Papp egymás után veszélyesen támadják a kaput. A 18 percben Benkő, a 20 percben Papp, a 24 percben Bozsics, a 26 percben Horváth lö a kapura, de az egész játék alatt bravurosan védő bonyhádi kapus ártalmatlanná teszi a labdát. A vendégcsapat ezután is állandóan támad, a 28 percben gölt lö Bozsics. 1-0. Ez felvillanyozta a honti csapatot, de teljes szívvel játszó védelmünk mindent elutasít.

A második féldőben is állandóan támad a csáktornyai csapat és csak a kapusnak, valamint a rossz pályának köszönhetik a helybeliek, hogy csak a 28 percben tudott Verbanecz újabb gölt löni. 2—0. A 32 percben Verbanecz újabb gölja 3—0. A csáktornyai csapat a 34, 38, 40 percben Vamplin, Vugrinac, Verbanecz rugásából még több gölhelyzetet érte el, de les miatt érvénytelenek. A 45 percben Verbanecz szép lövését az ellenfél kézzel fogja, 11-es, de közben a játékvezető a játékot lefújta.

A győzelmet megérdemelték a csáktornyaiak. Sima, rendes talajon két számjegyű győzelem sem lett volna meglepetés. Minden játékosunk jól játszott és dicséretet érdemel. A játékvezető kifogástalanul működött.

Pályázat

Az O. M. T. K.

CSÁKTORNIAI üzeme GÉP
és GYORSIRÁSBAN jártas
tisztviselőt keres.

Hirdessen a „Muraköz”-ben

„ARANY BÁRÁNY”

Kötöttáru üzem, CSÁKTORNIA
Kossuth Lajos u. 9. - Telefon 143.
Gyárt elsőrendű kötöttáru.
Tulajdonos: Kuráth Joachim

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1943 oktober 29

Politički tjednik
Zide saki petek.

KONFERENCIA V MOSKVI

Imeli smo mi jenoga priatelja, na žalost več je pod zemlom, šteri je rekel, da su ga zvali kartati, da si on samo tak sede k kartam, ako bo slobodno vkanjuval, kajti on drugač nezna karte igrati, takša je i ta konferencija v Moskvi. Eden, Hull, Molotov, si tri fališno mešaju karte, najdale je tulko rezlika med njimi i med našim priatelam, kaj oni to — bar odprto ne — nečeju priznati.

Med ovimi tremi stoji najslabeše Eden. On mora obraniti od engleskoga kralstva ono, kaj se još da obraniti. Da su englezi 1939. leta Nemškoj preglasili tabora, onda su si hapili kopati svojega groba. Morti se još de nešči najde, što bo pomlal reči Chamberlaina, engleskoga ministra predsednika, šteri je par let pred svetskim taborom, od reči do reči rekel ovo: „Lehko se pripeti, kaj bomo još mi doživeli, kaj se bo Engleska restepala na falate. Te reči su onda v Engleskoj napravile strašno zmešariju i malo je falilo, kaj je Chamberlain onda ne prepal z ministrske stolice.

Kaj je engleski minister za ono vreme rekel, to se od potli skorom do zadnje reči spunilo. Englesko svetsko kralstvo je prestalo biti. Hongkong, Singapur, Siam, Burma, se je to minulo. India, Ceylon se drži još samo kratko vreme v Južnoj Afriki se gibleju buri, a v Kanadi francozi, amerikanci pak su sigdi na prvom mestu. Da su Severn u Afriku zavzeli, to je englezam napravilo velku brigu, kajti tam je saki gospodar samo rano englezi ne. Azovske Otoke su portugalski englezam posodili, ali i tam ga več amerikancov kak englezov.

Amerikanci na saki korak tiraju glasa, da njim je tu i tam treba pomočno mesto, kaj si bodo mogli Ameriku obraniti. Ne bi šteli misliti za engleze, da oni ne vidiju črez sito. Za kaj nuca Amerika koli Europe pomočna mesta? Što se oče z Amerikom biti? Što oče tabora voditi najmenje 6000 kilometrov dalko i kakšega hasna oče stoga imeti? Neje to nikaj drugo, kak rauberski nož v bratovo srce Amerika — barem tak si misli — bi štela pod svoje gospodarstvo spraviti celoga sveta. Z Engleskom, je za ve v bratskom priateljstvu, pak zato nemre na nju z oružjem, ali stem više na gospodarskom i političkom polu. Engleska je sa zadužena najveški del njenih ladji je pod vodom, lapora nemre dosti nakopati, kajti nema za to dosti delavcov, kruha, mesa nema, fabrike štere još stojiju, nemreju napraviti dosti materiala i oružja. Kaj je moči začeti, da človeku tak slabo ide? Idemo k bratu amerikancu, on ima sega

dosta.

Je, samo to je zlo, kaj je i amerikanski brat, čital onu staru pripovest, da su brati pravičen i fališen skup išli na potovanje i najpredi su pojeli stroška pravičnoga. a potli je fališen samo tak šteldati pravičnomu jesti, kaj mu je predi jeno oko spehnul, onda pak drugo.

Takši „brat“ je denes Engleska. Amerika joj kopa oči jeno za drugim. Engleska pak, oče neče, mora to trpeti, kajti njene kolače su pojeli pre Dünkirchenu, Narviku, v Singapuru i na drugim takšim mestim, a Amerika se to dobro zna i čekala je kak lesica na piceka.

V toj kartaškoj bandi sovjeti najbolje hamišno igraju, nečeju se genuti s svoje luknje, nego tam paziju, kak pavuk na muho, kaj bodo njeni pajdaši nutri doleteli, kaj njihovi priatelji jako dobro nucaju, zato niti nečeju povedati kakšu partiju igraju, nego čekaju, kaj bodo na zadnje kasu vun pobrali. Za ve samo zahtevaju drugu frontu, taborskoga materiala, oružje, hranu, a kaj bodo za to dali, zato se niti spominati nečeju.

Takši pajdaši su si ve skup seli k stolu v Moskvi. I ovi očeuju soditi, kaj bo z Europom. Ludi i narodi, šteri nemaju vufanje jen v drugoga, kajti med njimi saki zna, da jen drugoga oče vkaniti. Fališna je roba, štera se v tem šta-

cunu trži, a fališni su i penezi, s šterim se plača.

Na proti tomu stojiju europski narodi, šteri su se navčili, kaj valaju Wilsonovi 14 punktumi. Šteri su pretrepeli Trianona, Versaillesa Rapallo i druge sramotne kontrakte. Šteri su probali krvavo barbarsko gospodarenje Lenina, Stalina, Kun Bele, Szamuelia i drugih takših, šteri su zaklali mase nekrivih ludi.

Druga fronta! Da bo prilično vreme za to. Oni misliju, da se na europskoj fronti najde još jen Badogliu spodoben izdajatelj, šteri je imel dušu hititi nepriatelju, kak psu čontu, svojega naroda od 40 milijonov? Ne, to se više nabo pripetilo, Europa trdo stoji, kak kameniti breg kak jen človek i nepriateljska peklenska vrata nas nabodo obladala, kajti ovu frontu držiju pošteni voditelji i branitelji. Druga fronta je samo nekše strašilo, nešterim je moči malu decu v strah s šterali mi znamo, da bi anglosasi jako radi napravili drugu frontu, a znaju i to, da stoga nabo nigdar nikaj i zato veliju, onda bo druga fronta, da bo za to prilično vreme, ran tak, kak dužnik, šteri nikaj nema veli, platil bom, da bom imel s čim.

Za to špilaju ve cirkusa v Moskvi, pojeli bodo par dobrih obedov, rezdelili bodo Europu, saki po svojem gustušu, onda peju dimo i saki bo dale igral s fališnimi kartami i gledal bo, kak bi drugoga vkanil.

Sp

Nepriatelški zločesti glasi

(Prvipot vidi v broju 42)

Nepriatelji čudapot pošilaju sake fele letake, tobože, da je sveto pismo, kaj je štampano i čuda ga takših slabih ludi, šteri kakšega god hudoga glasa mam veruju, či ga vidiju štampanoga.

Nairajši širiju z radiom, s štamptom i z lažljivimi glasniki ove glase: Slaba je hrana zbog tabora i još bo slabeša. Dale veliju, kaj v taborskim fabrikam se saki den kvara dela. Da bi njim bole verovali, veliju tam i tam smo to čuli. Radi širiju glase, da su po varašaj krvave puntarije, a što stanuje v varašu, sam vidi, da je se posod miri i kaj govoriuju to je se skup smeha vredno.

I stem očeuju puntati nepriatelji da smo mi na fronti čuda mrtvih zgubili, a naši ne vupaju vun dati. Zrečunali su, da su nepriatelji tripot tulko mrtvih dali na glas kak je cela soldačija nemške zemle. stem očeuju familiam duše zmešati.

Puntaču i na fronti soldate, da tobo-

že zarobljeni honvedi govoriuju na radio, da kak njim je tam dobro, naj se i naši, šteri su još tu prek daju. Govoriuju za ime takših, šteri su več zdavnja ne na fronti, nego negdi odzadi v špitaču.

Lažeju, da su si nešterni visoki komandanti spravili na fronti velke imetke da krivo trgujeju i tak dale.

Ze sem tem očeuju samo našega naroda spuntati, da bi napravili zmešariju na domačoj fronti. Od toga se treba jako čuvati, Naši ludi vidiju da je prinasa mir, saki pošten človek more mirno delati, kruha ima saki dosta, ve pak su krušne porcije još povekšali.

Honvedi na fronti i v kasarnaj, a mi doma moramo znati, da magyarska vlada ima brigu za sakoga človeka, pravično rezdeli se kaj se zapova, a delati za domovinu i aldovati za domovinu je naša sveta dužnost, a puntare i lažlive glasnike pak je treba žandaram v roke dati.

Zvrteno

Kak se dela s siromaki v Csáktornya

Pohodili smo hižu de siromaki živiju

V taborskem svetu živimo, več peto leto hara strašni, krvavi taborski viher over Europe, Magyarska tulikajše več tretje leto, z velikim alduvanjem brani rampe na granici Europe. Potli toga su nam za čuda kaj-kaj rekli: „ne moči tabor je“ Stanovniki velke občine Csáktornya, su od potli, kak smo se srečno povrnuli, čudapoti pokazali, da je prva naša blažena domovina, naši dični honvedi, ali med tem nesu pozabili niti to, kaj je treba doma včiniti.

Pitanje naših siromakov se več zdavnja vleče v Csáktornya. Voditelji varaša su navek v srcu nosili, kaj bo z našimi siromaki, Bantuvani su naše purgare, šteri porciju plačaju, oni čuda stranjski bogi i falšni siromaki, šteri su dobre darovatele samo znučali. To stvar su naši poglavari i zastupniki, na spameten način na jen hip rešili.

Na kraju Rákoczy ulice, prek štreke, ima varaš lepoga grunta, negda su ga zvali „Türész-telep“ kajti je bila tam velka žaga. Na kraju toga grunta, de su bile mašine, su napravili za varaške siromake lepu modernu hižu. tak bi rekli „palacu“.

Ve tomone smo čuli, da je ta hiža gotova, pak smo si zeli vreme, da ju poglednemo i nam sim čitatelam nekaj pripovedamo.

Pot nas vodi črez jenu lepu senokošu, odzadi šumica, se tak lepo, kak da bi malar zmalal, a pred šumom stoji hiža složena tak lepo, kak na lepo oblečenoj, ženski zlatei broš. Pred vrti na čeka oberica sestra Tereza, navek veseloga lica, puna ljubavi za ljudstvo. Zidemo v lveku „hall“ zvanu hižu. de je fajn toplo, tam su nas siromaki lepo pozdravili. S halla se ide na desno v ženski, a na levo v moški del. Najpredi smo pogledali ženskoga dela, Tu je kuhinja špajz, dve hiže za spat i za ženske, hiža za kopati i hmiovati, kancelarija, hiža za opatice. Na moškoj strani je već hiž za spat, kajti tu ga ne kuhnje i drugo takšega i tu su ostavili jenu hižu za kapelicu, štero bodo ve napravili. Hiža za kopati i hmiovati je i tu je.

Se je svetlo, se se sveti od čistoće, nigdi za ne zrna praha, siromaki su v čistoj opravi, postebe na fedre, tak si mislimo, čuda purgarov šteri su pošteno delali, ali zrušili su se pod terhom teškoga življenja, bi radi bili, ako bi na zadnje vreme svojega življenja bili tak obskrbleci. Oni šteri su denes tam, nigdar ne su zato sešnjali.

Po dnevu su naši siromaki v velkoj hiži, v hallu. Tam delaju po malem, kaj moreju. Tam dobiju tripot stroška na den. Pitali smo sestru Tereziju, kakšji je strošek. Juha saki den, tripot na tjeđen čušpajs, a tripot kuhano, ili pečeno testo. Da smo tam bili, rano je bila koleralabina juha i paprikaš kromper za obed, drugi den pak bažolova juha i buhtlino. V nedelu je meso i pečeno testo, ako je moško, onda i v četretke dobiju meso. Zajtrek je mleko, za celi den redovita porcija kruha i poštena večerija. Opatice istu koštu imaju.

Ovu hižu vodiju sestra Tereza oberica i sestra Štefania. Servitske opatice. Zebrale su si posla, pomagati siromakam i deci, ali poleg toga imaju i škole. Svoju plaču iščeju samo od Gospodina Boga. Ali su i vredne toga. Z velkom ljubavi dvoriju svoje siromake i se same delaju siromaki njim samo pomažeju, kulko moreju. Da smo tam bili, dve stare žene su v kuhinji nekaj delale.

Ze ve imaju šest moških i dve ženske (Jen moški i jena ženska su v špitalu na vraćenju). Ali bo njih i više, poglavari ve zbiraju, što je toga vreden.

Odzadi za hižom i ve delaju zidari. Zgotavljaju štalu, škečajta, kotca i stana za gospodarsku družinu. Bodo meli dve krave, jenoga konja svinje i mladinu. Imaju koj lepoga vrta i zemlju za kuruzu i kromper. Se je to za siromake šteri su toga potrebni.

Spominali smo se z jeni varaškim voditelom, tak veli, da varaš s tom hižom oće rešiti ne samo pitanje siromakov, nego v prvom redu oće zasigurati mirno življenje, prez brigah onim nesrećnim ludem, šteri su v velkom viheru življenja pošteno, ali doli ostali i potrebni su, da njih dobri ljudi podpiraju, a poleg toga sram njih je ružiti na ludim vratam. V to hižu nemreju zajti poznati pijanci i takši ljudi, šteri nesu pravi siromaki i očiju živeti na ljudskom žepu.

Plemenita vola varaša Csáktornya se zvršila, naši siromki prez brige ideju spat i praž brige se staneju naši dobri purgari skrbiju za njih, a dobre sestre opatice je imaju v dobrim redu.

Za ve ideju v cirkvu k meši, dok bo kapela gotova, ali opatice žnjimi i doma Boga moliju.

To smo vidli v hiži siromakov i to damo na glas sakomu, da ljudi znaju, kak je treba s siromaki baratati.

Jesenske črlene jabuke

Kak se natura igra

Vitez János József gospodar s Zrinyifalva pohodil je naše vuredništvo, pak je del na stol pet lepih črlih jabuk. Vekše su 7 centimetrov, a menje 4-5 centimetrov debele. Pitali smo ga, de je zmogel te jabuke drugoga roda i na to veli, da je v njegovom vrtu ta jabuka na pruteletje obilno cvela i kajti je to rana fajta, do juliusa 15-ga je prvi rod već bil zrel. Do augustusa 10-ga je drevo nazaj bilo v cvetu i ve je doneslo drugoga roda. Na drevetu je zraslo do 120 jabuk, vagaju saka 5-6 deki, kiselaste su ali drugač tečne. Razme se, da su čuda menje kak prvi rod.

Pripovedali smo vitez János Józsefu, da zbog letošnjega toploga, suhog leta je drevie čuda predi vun stiralu batke i kajti ga ne bilo dosti dežlja, je i razcveto, a potlašnji jesenski deždji pak su pomogli da je rod zrasel. Zato se naš priatelj vitez János ne mora jako veseliti tomu drugomu rodu, kajti k leto bo to drevo jelovo.

Med tem smo već i z više mesta dobili na glas, da je drugoč precvelo sadovno drevo, bežji i divji kostonji, jeni su i za akacije pripovedali. Dugo, toplo, suho vreme je krivo, kaj se natura tak igra, a za to bodo naši gospodari kletu žalosno gledali jelovo drevie.

Novi državni stroškovnik

V četretke oktobra 12-ga su se naši oblegati, polti pet mesečnoga počivanja pak žišli v državnom spravišču. Prva sesija bila je z velkom paradom, si oblegat v svetešnjoj opravi i da su prečitali pismo Visokodostojnoga Gospodina Guvernera, s šterim je državno spravišće skup pozval, to sn oblegati stoječki poslušali i sala je grmela od eljen kričev. Ran takša paradna sesija je bila isti den i v Zgornjoj Hiži.

V petek je Reményi-Schneller Lajos financminister nutri dal stroškovnika naše države za 1944 leto, i stom prilikom je držal velkoga govora s šterim je pripovedal za se naše zvunjske, znutrešnje i gospodarske politike.

Govora financministra su na sim stranim Orsačke Hiže poslušali z velkom pažnjom. Kak se posod po celom svetu, tak se i prinas najdeju ljudi, šteri očuju „se bole znati“ i tak su prespodbili ovoga stroškovnika k onim s prvoga svetskoga tabora. To su ljudi, šteri očuju v saki juhi žlica biti, govoriuju prez toga, da bi znali, kaj je na stvari i tak zavlačuju sem tam one ljudi šteri se jako radi i lahko verjeju.

Istina je to, da je velka rezlika med denšnjim i negdašnjem stroškovikom s prvoga tabora. Kak je financminister rekel, magyarska država pokriva svoje stoške za ve čez tri fertale z državnih dohodkov, a samo nečisto jenoga fertala si mora posoditi. Za vreme prvoga svetskoga tabora je Magyarska bila dosti zadužena, a denes stoji v tem pogledu med najboljšimi evropskim državami. Onda smo jako slabo stali, čuda smo bili dužni zvunjskim državam a denes čisto drugač stojimo.

Saki človek, šteri se boji za svoju domovinu, more videti, da se denesnje državno gospodarjenje nemre prespodbiti onomu prvoga svetskoga tabora. Poteškoće su i denes dosta velke ali gospodarsko življenje je čuda bolje. Kak i v prvim taboru, tak i denes nam faliju nešterni materiali, štere smo z ljudskih orsagov nutri vozili, nešternim robam su cene gori poskočile, ali to donese tabor s sobom. Zvunjske matricale s copriom ne moči sem spraviti, ali naše domače gospodarjenje moramo v reu držati, a to bomo i včini i vugnoi se bomo seže takšega, kaj bi nas odpelalo v propast, kak je to bilo na kraju prvoga svetskoga tabora.

Dens smo čuda jakši i spametneši, leži no simo se terhe tabora i to nas bo dopelalo do bolšega življenja. Vufanje v naše voditele i skup delati i alduvati za našu domovinu.

Nepriateljski avloni su leteli ober Magyarske

V nedelu od poldvanajstoj vuri su v Csáktornya sirene tulile alarm za obranu od lufta.

Nemška Telegrafska Kancelarija je dala na glas, da su nepriateljske mašine prek Horvatske i Magyarske doletele do Austrije i tam su na više mesta bombe hitili, prez toga da bi po planu delali.

Magyarski radio je tulikajše dal na glas, da su nepriatelji preleteli prek Magyarske i v Dunantulu su negdi—negdi i bombe hitali. V

našem kraju ga ne nikšega zla, samo v Somogyvámregyiji su bombe opale na repu, a zvun repe ga kvara ne.

Magyarska Telegrafska Kancelarija je dala vun glasa, da su v Zagrebu strelali na te mašine ali horvatske mašine nesu se zdigle.

Zato opomenemo naše ljudi, naj si stane navek dobro vkmičiju i v ređu držuju mesta za skrivati, a da je alarm, onda je prvo skruti se.

Pismo zafalnosti občini Viziszentgyörgy za jabuke, poslana honvedam

Pajdaška Služba m. kr. Soldačkoga Špital br 523 v Szombathelyu je poslala pajdaškoj službi v Csáktornya ovoga lista.

„Poslane jabuke smo dobili i najlepše se zafalimo.

Jako lepo se zafalimo za vaš trud prosimo Vas, da nas i nadale podpirate. Te jabuke su ne samo nam, nego najpredi našim ranjenim i bežećnim honvedam napravile veselje i oni s punim srcem zafale zmisliju na dobre darovnike v Csák-

tornya i se okoli.“

S pravim veseljem štampano ovoga lista, šteri pak posvedoči ljubav Megyímurja za domovinu osloboditelicu i za naše dične honvede.

Kak smo već zadnjopot napisali, jabuke su skup dali rodolubni stanovniki občine Viziszentgyörgy. Sigurni smo tomu, da se bodo i druge megyímurske občine požurile, donesti aldova za naše vitezke honvede, šteri alduju svoju krv za to, kaj mi doma moremo v miru živeti.

Naši novi vitezi medaljaši

Lepa rodolubna parada naših honvedov

V nedelu pred poldan se čula glasna mužika po varaškim vavlicam. Naši viteški honvedi su marširali k Orsačkoj Zastavi, da glediju, kak bodo neštérni njihovi pajdaši okinčeni z medaljami. Pre Orsačkoj Zastavi su postavili s cvetjem bogato okinčenoga oltara i pred njimi su poslušali svetu paradnu mešu honvedu, oficeru, se vlasti i pun plac naroda.

Potli svete meše je honvedski zapovednik prečital imena junakov, štéri su medalje dobili i rekel je v svojem govo-

ru, da su ovi junaki na sovjetskoj fronti za obranu kršćanstva, familije i magyarske zastave alduvali svoju krv. Pokazal je na zastavu i pozval je pajdaše, da naj i dale braniju ovu zastavu i naj braniju orsaga od bolševičke strašne pogibeli. Medalje je sam zapovednik nateknul sakomu junaku na prsa i sakomu je v roku segnul.

S Himnusom su zvršila ova lepa parada.

Škola za gospodare s srebernom lati bude v Csáktornya

Kak smo zazvedili, jaraški gospodarski inšpektorat (Gazdasági Felügyelő-ség) bude držal v Csáktornya gospodarsku školu za naše selske gospodare. Škola je za badav, hapilo se bo novembra 1-ga i što ju bo zvršil bude nosil srebernu lat.

Ne moramo čuda pripovedati za to, kak je ta škola važna za naše gospodare. Naši mladi gospodari bodo se navčili, kak je treba po denešnjim gospodariti, više i bolše povati i se drugo, kaj denešnji gospodar znati mora. Škola bo tr-

pela tri mesece.

Svet ide saki den napre, kaj je večera dobro bilo, denes več ne vala. Furt se vučimo i furt idemo za tem, da z naše zemle dobimo čim več i čim bolšega vun. Narod se povra, a zemla ne raste, zato moramo gledati, da z naše zemle dobimo vekšega i bolšega ploda. Se to se bomo navčili v toj gospodarskoj školi. Nadjamo se, da bodo naši gospodari, osobito mladi v čim vekšem broju pohodili to školu.

Horvatska vlada pozivle partizane, naj ideju dimo k svojim hižam

Kovačić, državni sekretar horvatske vlade je v nedelu žez jenu vuru govoril za horvatsku politiku. Najviše je govoril za partizane. Poglavniki i minister Mandić su poslali partizanam zadnjipot glasa, da naj pustiju svoje partizanske posle na stran i naj ideju dimo k svojim hižam. Horvatska država je dosti jaka, da za najkrašje vreme obrečuna ž njimi tak, da bo v Horvatskoj nazaj lađal red i mir. Najoštreše bodo išli proti sem onim, štéri na zadnji poziv poglavnika

i predsednika vlade nabodo dimo došli k svojim hižam. Ran tak bodo oštro trpeli i si oni štéri skrivaju partizane. Na velku žalost s tom prilikom bodo hudo zišli čuda nekrivih i neudžnih.

Na kraju svojega govora je još jempot pozval partizane, naj ideju dimo, kajti bo došlo vreme, da bo več prekesno i onda nabode milosti za nikoga.

- o -

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Na prvom mestu stoji konferencija v Moskvi. Celo to konferenciju držiju sovjeti v velkoj tajnosti. Konferencija trpi več tjeđen dni, ali nikaj se ne čuje, kaj su respravljali i kaj kaniju včiniti. Tuiko smo dobili na glas, da je Stalin došel na sesiju v maršalskoj opravi, tobože, da je on zastupnik sovjetske soldacije i dopelal je s sobom i par visokih generalov, dale čujemo, v šteroj sali su se ta gospoda zišla i da je sesija trpela do 2 vure v noći. ali kaj se respravljalo, niti tora, niti glasa.

Tulko i mi znamo, da respravljaju, kaj bu z Europom, kak ju bodo med sobom rezdelili. Ali nišči ne pita kaj veliju k tomu evropski narodi. Ako tiraju vola na šloprog, moreju se mesari dospomenuti štéri bo šteroga falata pojel ali v Evropi tu smo mi—prez Rusije—narodi od prek petsto milijonov i nišči nas ne pita, kaj bi mi šteli? Stalin bi štel celu Finsku, Estonsku, Litavu, Letonsku celoga Balkana slobodnoga pota na Atlantskoga Oceana, z jenom rečjom celu Evropu.

Engleska se boji, ako bodo sovjeti se to

Taljanska i engleska fronta

Reči nemških voditelov se pomalem spujavljaju. Više pot smo napisali, da su nemci rekli, došel bo plačen den za se one, nekrive i neudžne aldove, štere su nemske žene i deca morala podnesti. Nemci su se stiha hapili i stopram v nedelu su vun dali glasa, da su v Londonu već osem dni ne mogli spat, kajti su nemske avioni bomce hitali na varaš i na fabrike. Zvun Londona bombarderali su i druge varaše, med njimi i na varaš Great Yarmuth i druge, bombe su curele na fabrike, banhofe, lađe i na se drugo taborsko.

Tak su rekli nemci, da kaj su ve ober Londona napravili, to je samo manever, a pravo bo stopram došlo.

Med tem su anglosaski bombaši napravili velku ofenzivu na nemske varaše, med njimi na Schweinfurt, ali su se morali vugnoti z velikimi zgubički. Kak nemske novine National Zeitung pišuju' englezji nikak se nesu nadjali na tak jaku obranu i ne su stem rečunali. Nemški inženeri i tehničari nesu spali, nego sé črčz cejo ieto delali i ve je nemska obrana proti lufta tak jaka, da ga tomu para ne. To se vidi i s toga, da su nemci celo ono vreme zgubili samo dve mašine.

V La Manche kanalu su nemci ov tjeđen vtopili tri engleske taborske lađe, a za zadnjih deset tjeđenov pišuju nemci, da se vtopilo 140 anglosaskih trgovačkih i prek 60 taborskih lađi. Stoga se vidi, da nemske podmorne lađe, štere su v leti malo prestaje, pak iest delaju.

Na taljanskoj fronti, ov tjeđen nega bilo vekših bitki. De anglosasi kaniju napre doiti, sigdi se tresaju v jaku nemsku obranu.

Japanska fronta

Bose voditel indijskoga naroda je ov tjeđen dal na glas, da je v ime svojega naroda preglasil tabora Engleskoj i Ameriki. K tomu glasu je još kcoj dal, da je to ne samo na paperu, nego indijski narod od 400 milijonov ide istinski za tem da se oče rešiti engleskoga jarma i kapitala, štéri ga do ve samo znucal.

V Indiji, osobito po velikim varašam dale ljudi hmiraaju od glada, gizdava engleska nemre braniti svoje ljudi.

Japanci su se v Burmi hapili velku bitku i na pustari Raolikung su već dosti dalko napre.

Nagykanizsán

Nagy választékban kaphatók

kész női kabátok

esőköpenyek

szép nyári ruhák

kosztümmök

pongyolák

Sütz

Ruháit festesse, tisztítsa

Oprave farbati, čistiti pre

Pálcsicsnál

Csáktornyai Flók: Baumsteiger üzletében

Horthy Miklós tér 9.

Gospodarstvo

Velki hasen od tikvinih koščic

Važno za naše gospodare

Prinas zraste čuda tikvih i čuda koščic, pak se jeno tomu nesu se gospodari trsili koščice spravlati, kajti nesu navek našli svoje rečune. Ako pak se koščice marljivo spravljaju i nutri daju, to pak čuda hasni orsagu pre mašči i soponu i čuda više vala, kak koščice živadi dati pojesti.

Zato je zišla naredba ministra za polsko-gospodarenje, štera oće pomagati gospodaram pre spravlanju koščic. Što bo do apriliša 15-ga dođoćega leta barem 100 kil na svojoj zemli sponvanih koščic nutri dal, on bo si mogel 400 kalf-trov zemle od onoga, de mora 1943/44 leta, povati fabričko seme, lene, konople, sunčanice i tak dale. Pod tem se razme, da za 100 kil koščic se oslobodi 400 kalf-trov v zemli od toga po-vanja.

Poznato je, da su zadnje leto gospodari za saki metercent tikvinih koščic, zvun plaće do-bili i cedulu na pet kil sopona kupiti. Po novoj naredbi se ve sopon duplit da, to je za **sakih 10 kil nutri danih tikvinih koščic se dobi cedula za kilu sopona kupiti**. Te sopon se ne rečuna v on, šteroga gospodar more redovito kupovati za familiju.

Dale moraju gazdi znati, da metercent koščic vala pre nutri davanju za 220 pšeničnih jedinica. Ve ako ktomu zememo, da letos koštaju koščice 90 pengö po metru, onda se vidi, da se našim gospodarom jako splati tikvine koščice skup spravlati i nutri dati.

Šteri gazda čuda koščic spravi, na menjšoj zemti je dužen fabričko seme povati, dobi čuda već sopona, čuda mu hasniju pre nutri davanju jedinica, a zvun toga dobi i lepe peneze.

Dužnost nutri davanja krušnoga zrnja za 1944 leto.

Zišla je naredba ministra za obrsku naroda broj 123.600/953 K. M., po šteroj je saki polski gospodar dužen od svoje orane zemle od povanja 1944. leta, od sake zlatne korune čistoga katastralnoga dobička nutri dati 10 kil takšega krušnoga zrnja, štero vala za 10 pšeničnih jedinica. Ako ima orana zemla od 3 zlatne korune menjšega čistoga katastralnoga dobička, onda 30 kil krušnoga zrnja, štero vala za 30 jedinica, ako pak ima orana zemla prek 20 zlatnih korun čistoga katastralnoga dobička po mekoti, onda pak je treba 200 kil od mekote takšega krušnoga zrnja nutri dati, štero vala za 200 pšeničnih je-

dinic.

Opomena gospodaram

Ve da su posli žetve, mlati i pospravlanja minuli, saki gospodar se hapi jesenskoga oranja. Štemi posli opomenju z višehoga mesta gospodare, da red nutri davanja zrnja, kak je letos bil ostane i za drugo lelo. Zato si naj gospodari tak napraviju rečune i tak si naj rezdeliuju setve na oranim zemlam, kaj bodo i kletu mogli nutri dati pšenične jedinice po čistom katastralnom hasnu. Nemre biti zato reč, kaj bi se nutri davanje zvršilo na kakši drugi način, kajti za te rečune napraviti ga ne dosti vremena. Zato se naj saki polski gospodar hapi z jenskimimi polskimi posli, kaj si bude zemlu dobro obdelal i kaj mu bo leži stalo zvršavati dužnost nutri davanja.

KAJ JE NOVOGA?

— **Ne smeti po cintoraj svetiti.** Po naj-novešoj naredbi ministra za znutrašnje posle, kak i sa taborska leta, tak i letos, novembra 1-ga i 2-ga ne smeti po cintoraj svetiti i ludi se moraju do 5. vure popoldan vugnoti s cintora.

— **16 pengö za kilu čmelinoga vojska.** Minister za obrsku naroda je z najnovišom naredbom odredil, da za letošnjega čmelinoga vojska je treba platiti 16 pengö za kilu.

— **Novembra 3-ga se hapiju škole.** V celim Magyarskim orsagu v sim srednjim i narodnim školam bodo zapisi 28, 29, i 30 oktobra. Školsko leto 1943/44. Se hapi se posod po celom orsagu novembra 3-ga, kak je to minister za veru i škole već vun dal.

— **Švercal je cigaretne i štel je podmititi stražu.** V občini Murabeszterce je patrola prijela Hozjan Ignaca pre švercanju cigaretlnov. Da je švercar videl, kaj je zlo, obečal je honvedam 30 pengö, naj pustiju njega i cigaretne, samo kaj su Hozjana honvedi ne pustili, nego dotirali pred sod, tam pak je dobil 3 tjezne rešta. Sod je kreposten.

— **Što ide na pot naj se toplo obleče.** Direkcija državnih železnic je dala vun, da zbog šparanja z vuglenom, kak lani, tak i letos, bo se slabše kurilo po cugaj i to tak, kaj se bo na šnelcugam i na cugam šteri ideju na dukše štreke, črez zimu slabše kurilo, a na domačim, šteri pelaju na kratkoj štreki, pak nikak. Zato opomenju stanovnike, što oće putovati, naj se toplo obleče.

Jeli sam platil za novine?

Leventaški glasi

Nešterne reči našim leventašam

(L. H. K.) Vitez Bély Alajos altábornagy, divízijski general je v školi za levente zapovednike držal velkoga govora, v šterim je med višehoga rekel ovo:

„Što dojde med leventaše, on se mora tak ponášati, da bo služil sakomu za peldu. Kaj ja očem, da drugi včiniuju, to moram ja sam znati pokazati, kak se ima včiniti. Nigdar ne smeti kleti pred mlajšinom. Toga se moraju držati leventaši i zapovedniki. Denes se više kletva nesme trpeti“.

„Jako važno je mlajšinu pobožno voditi i brigati se za njihovo krščansko življenje. Zahtevam, da leventaška mlajšina ponuca nedelu za pobožnost i da pošteno Boga moli, kajti v tem orsagu križ i sabla navek skupa hodiju.“

„Organizacija leventaških puc je skorom važneša, kak ona za dečke. Štem bodo znali puce navčiti, da čuvaju familiarnoga komena. Mlajšinu s takše familije, de je i mati sama bila leventaška, bude mati znala odhraniti v takšem poštenju, kakšega se i ona navčila. Onda budu mogli dobre i poštenu mlajšinu odhraniti i pokazati.“

Saka magyarska leventaška puca naj se navči, kak je treba čuvati familiarnoga komena. Kak se leventaški dečki moraju navčiti sablu obračati i z drugim oružjem baratati, tak se moraju i leventaške puce navčiti čuvati domačega ognja i familiarno življenje.

Leventaške puce delaju sake fele narodne stvari s kuruznoga luščinja.

Štacunski oblaki su se posod puni s pletenimi kopicami, škrlaki i šolci. Moda je pletene stvari nositi. Naše leventaške puce se posod delaju takše stvari, kaj je zvišehoga prodaju, pak si zato drugo kupiju. Do matriala je lahko doiti, kuruzno luščinje je treba spraviti i to znutrašnje, mehke liste, dobro posušiti i onda je moči kaj-kaj toga splesti. Lepu modu su nam naše leventaške puce napravile i vredno je, od njih vučiti se.

Spravljajte jabučne koščice! Za kilu se plati ne 25, nego 40 pengö. Saki naj spravla! Deački koš purgarske škole zeme prek!

Izléses nyomtatványok

gyorsan és pontosan

K É S Z Ū L N E K

a Muraközi Katolikus Könyvnyomdában

Felelős szerkesztő: Pecsornik Ottó
Felelős kiadó és laptulajdonos: Pecsornik Ottó
Nyomta: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornyai
Művészetért Ismét: Szécsény Antal

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egyedárusítója, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ Ióráktára

|| glavno skladište PETANSKE kisele vode

jedini prodavec pive za Medjimurje i

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

|| je svoje skladište i magazine **PREMESTIL V ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA** (Staroga grada)